

25. Odpoveď ministra kultúry Slovenskej republiky M. Maďariča na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Viskupiča podanú 20. mája 2015 vo veci komunikácie s printovými médiami

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
09-06-2015		
Číslo spisu: <i>PREDS-465/2015</i>		
Listy: <i>1/2</i>	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Minister kultúry
Slovenskej republiky

Marek MAĎARIČ

V Bratislave 1. júna 2015
Číslo: MK-2137/2015-110/8757

Vážený pán poslanec,

dňa 22. mája 2015 mi bol doručený Váš list, v ktorom ste mi formou interpelácie položili nasledujúce otázky týkajúce sa komunikácie vlády Slovenskej republiky s printovým médiom – Denníkom N:

1. Nazdávate sa, že Váš postoj ako gestora oblasti kultúry a médií a osobitne tlačového zákona v súvislosti s dohodou na vláde vo veci denníka N je v súlade s príslušnými ustanoveniami Ústavy Slovenskej republiky a tlačového zákona? Ak áno, tak konkrétne s ktorými ustanoveniami?

2. Ste si vedomý, že takýmto spôsobom môžete Vy, resp. vláda ako celok, spôsobiť dotknutému médiu škodu a že takéto konanie môže byť vnímané v porovnaní s Vaším prístupom, resp. prístupom celej vlády, vo vzťahu k iným médiám ako neprimerané a diskriminačné?

Nakoľko majú Vaše otázky spoločné východisko, budem na ne odpovedať spoločne.

Ako správne uvádzate Ústava Slovenskej republiky v čl. 26 ods. 5 ukladá orgánom verejnej moci povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku, pričom podrobnosti uplatnenia tejto povinnosti ustanovuje predovšetkým tlačový zákon. Tlačový zákon v § 3 uvedení povinnosť ukladá tak orgánom verejnej moci, ako aj nimi zriadeným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám a právnickým osobám, ktoré sú zriadené zákonom. Uvedené subjekty sú povinné na základe rovnosti poskytovať vydavateľovi periodickej tlače a tlačovej agentúre informácie o svojej činnosti.

Tlačový zákon však neurčuje formu ani spôsob poskytovania informácií. Je prirodzenou a bežnou praxou, že vzťahy konkrétnych médií a novinárov a konkrétnych orgánom verejnej moci nie sú identické a vytvárajú a formujú sa predovšetkým na základe profesionality, skúseností a vzájomného rešpektu. Je teda prirodzené, že vznikajú rozdiely pri informovaní, či už v rozsahu poskytovaných informácií, frekvencii informovania alebo v spôsobe či forme poskytovania informácií. Rovnosť médií pri poskytovaní informácií teda neznamená a ani nemôže v praxi znamenať situáciu, kedy každé médium dostáva určitú informáciu v identickom rozsahu alebo rovnakou formou.

O porušovaní právnych predpisov v danej súvislosti, ktoré indikujete vo svojich otázkach, je však kompetentný rozhodovať výlučne príslušný súd.

Na ilustráciu toho, že ak už nie vzájomná dôvera, aspoň základná profesionalita spojená so snahou o objektívne informovanie verejnosti a vzájomný rešpekt medzi médiami a orgánmi verejnej moci sú nevyhnutné na zdravé fungovanie občianskej spoločnosti si dovoľím uviesť príklad zo Spojených štátov.

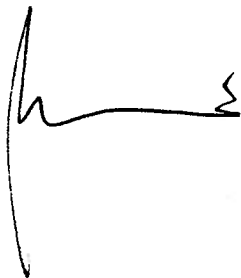
Stanica Fox News Channel zvolávala proti prezidentovi Barackovi Obamovi v súvislosti s jeho zdravotníckou reformou protestné páty a svoje vysielanie zatraktívňovala tým, že rozdávala megafóny na protestoch proti administratíve Bieleho domu. Reakciou Bieleho domu bolo, že Fox News dostal stop na tlačových konferenciách, ich reportéri nemohli dokonca Bielemu domu položiť ani otázku. Vtedajšia prezidentova hovorkyňa Anita Dunnová k tomu uviedla: „keďže oni vedú vojnu proti Barackovi Obamovi a Bielemu domu, nemusíme sa pretvarovať, že takto sa správa legitímna spravodajská organizácia“. Biely dom svoj postoj obhajoval argumentom, že Fox News ponúka „názory, prestrojené za správy“.

Kto z ochrancov slobody tlače na to vtedy reagoval? Kto z novinárov vyjadril verejne solidaritu takto „diskriminovanému“ médiu? Denník Sme, ktorý o tejto kauze v roku 2009 informoval aj slovenskú spoločnosť uviedol, že „faktom je, že kritika zo strany Foxu často prekračuje hranice serióznej žurnalistiky“.

Na Slovensku sa teda nedeje nič nové a už vôbec nie dramatické či dokonca protiústavné. Naopak, ak sa médium, ktoré chce navonok pôsobiť nezávisle a objektívne stane politicky aktívnym a nad rámec svojich profesionálnych novinárskych aktivít ponúka verejnosti výlučne svoje politické videnie sveta, musí rátať s tým, že spôsob komunikácie zo strany orgánov verejnej moci na to bude primerane reagovať. Jedna vec je totiž napríklad karikatúra zaradená do vydania, ktorá môže ironizovať či dokonca zosmiešňovať politika, čo je úplne v poriadku a je nevyhnutné to strpieť alebo sa na tom zasmiať. Avšak úplne iná situácia nastáva pri nálepkových kampaniach či iných agitačných aktivitách. Tu už nejde o novinársku prácu a už vôbec nie o informovanie verejnosti. Skôr sa vynárajú otázky zneužívania miesta vo verejnom priestore na jednostranné podsúvanie vlastného videnia sveta bez uplatnenia čo i len minimálnej miery objektivity a novinárskej profesijnej etiky.

Prispôsobenie sa skutočnosti, že Denník N nerobí iba noviny, ale aj otvorenú politiku nemožno teda považovať za porušenie Ústavy či zákona. Nakoniec tlačový zákon hovorí nielen o povinnosti orgánov verejnej moci, ale i o účele poskytovania informácií médiám, ktorým je pravdivé, včasné a všestranné informovanie verejnosti. A verím, že mi dáte za pravdu, že politický aktivizmus a vlastné politické kampane určite nemožno označiť za snahu o pravdivé, včasné a všestranné informovanie verejnosti.

S pozdravom

Vážený pán
Jozef Viskupič
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie
Vážený pán
Peter Pellegrini
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava